

Thực trạng lập kế hoạch giáo dục thể chất ở trường tiểu học huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội theo hướng chuẩn hóa

Nguyễn Thị Kiều Thủy*

*Trường tiểu học Phú Thị, Gia Lâm, Hà Nội

Received: 02/11/2023; Accepted: 09/11/2023; Published: 20/11/2023

Abstract: This article focuses on clarifying the current status of the management of physical education activities in primary schools in Gia Lam district, Hanoi city in the direction of standardization to contribute to improving the quality of physical education at primary school. Based on theoretical research on the management of physical education activities in primary schools and a survey of the current status of management of physical education activities in primary schools in Gia Lam district, Hanoi City, measures are proposed to contribute to improving the effectiveness of managing physical education activities in primary schools in Gia Lam district, Hanoi City.

Keywords: Management, Physical education, standardization

1. Đặt vấn đề

Vốn quý nhất của mỗi con người chúng ta là sức khỏe. Muốn khỏe mạnh để xây dựng và bảo vệ tổ quốc thì ngoài yếu tố tư chất bẩm sinh, vấn đề rèn luyện sức khỏe là vô cùng quan trọng. Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến việc chăm lo sức khỏe của nhân dân. Người khẳng định vị trí của sức khỏe trong chế độ mới, luyện tập thể dục, bồi bổ sức khỏe là bổn phận của mỗi người dân yêu nước. Người là tấm gương sáng về rèn luyện sức khỏe hàng ngày.

Tháng 9/2000, Ủy ban Thường vụ Quốc hội thông qua Pháp lệnh Thể dục thể thao. Nhà nước coi trọng Thể dục thể thao trường học, nhằm phát triển và hoàn thiện thể chất cho tầng lớp thanh niên và nhi đồng. Giáo dục thể chất (GDTC) là nội dung giáo dục bắt buộc đối với học sinh, sinh viên (SV) được thực hiện theo hệ thống giáo dục quốc dân từ mầm non đến đại học. GDTC trường học bao gồm việc thực hiện chương trình GDTC bắt buộc (giờ học chính khóa) và các hoạt động thể thao ngoại khóa. Góp phần quan trọng để thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện, nâng cao dân trí, đào tạo nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa...

Với quan điểm coi GD &ĐT là quốc sách hàng đầu, Nghị quyết số 29/NQ-TW, ngày 4/11/2013 của Đảng ta đã cũng nêu rõ: “Chất lượng GD &ĐT có tiến bộ. Công tác quản lý GD &ĐT có bước chuyển biến nhất định. Tuy nhiên, công tác quản lý GD &ĐT còn nhiều yếu kém. Phải đổi mới căn bản công tác

quản lý giáo dục, đào tạo, tăng quyền tự chủ và trách nhiệm xã hội của các cơ sở giáo dục, đào tạo, coi trọng quản lý chất lượng”.

Để con người được phát triển toàn diện và cân đối, cần phải đảm bảo sự thống nhất giữa các mặt giáo dục. Mỗi tương quan giữa GDTC và các mặt giáo dục khác có mối tương quan hỗ trợ lẫn nhau. Không thể tách rời giữa GDTC với tinh thần của con người.

Trong hoạt động Thể dục thể thao, cũng như các mặt văn hóa, giáo dục khác, phải có cách tiếp cận đồng bộ, trong đó đức dục đóng vai trò chủ đạo thì mới đạt được hiệu quả tốt trong các mặt giáo dục khác. Bên cạnh đó, cần phải sử dụng đồng bộ các nhân tố, phương tiện, hình thức hoạt động Thể dục thể thao, sao cho phát triển toàn diện các tố chất thể lực, năng lực vận động và có kỹ năng kỹ xảo rộng rãi, phong phú cần thiết cho cuộc sống và cho hoạt động chuyên môn. Phương hướng tới, đối với giáo dục phổ thông (trong đó có tiểu học), tập trung phát triển trí tuệ, thể chất, hình thành phẩm chất, năng lực công dân, phát hiện và bồi dưỡng năng khiếu. Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, tăng cường GDTC.

Để thực hiện mục tiêu giáo dục trong nhà trường, trong nhiều năm qua Bộ GD &ĐT đã chú trọng cải tiến nội dung và PPDH nhằm đưa vào nề nếp, phát triển thể lực nâng cao chất lượng GDTC trong nhà trường các cấp, xây dựng quy hoạch phát triển và có kế hoạch đổi mới công tác GDTC và thể thao học đường.

Thực trạng chất lượng GDTC cũng như công tác

quản lý hoạt động GDTC tại các trường tiểu học ở huyện Gia Lâm có nhiều ưu điểm nổi bật song vẫn còn bộc lộ một số hạn chế. Để thực hiện việc đổi mới quản lý dạy học GDTC các trường tiểu học một cách hiệu quả theo tinh thần Nghị quyết số 29-NQ/TW, đáp ứng mục tiêu nâng cao chất lượng dạy học môn Giáo dục thể chất, đổi mới quản lý chất lượng và các hoạt động chuyên môn của giáo viên Giáo dục thể chất được hiệu quả, đồng bộ, tích cực; thúc đẩy các phong trào, hoạt động thể dục thể thao thành tích cao nâng cao thành tích, đáp ứng yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, tương xứng với vị thế của huyện Gia Lâm, góp phần thực hiện mục tiêu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục tiểu học cần có những biện pháp hữu hiệu để thay đổi. Bài báo đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động Giáo dục thể chất ở các nhà trường tiểu học huyện Gia Lâm, Thành phố Hà Nội theo hướng chuẩn hóa.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái quát về tình hình giáo dục huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội

Huyện Gia Lâm được UBND thành phố công nhận hoàn thành phổ cập giáo dục tiểu học – xoá mù chữ vào năm 1998; được Bộ Giáo dục và Đào tạo công nhận đơn vị đạt chuẩn phổ cập giáo dục tiểu học năm 2005. Chất lượng phổ cập đúng độ tuổi cấp tiểu học hiện nay vẫn duy trì tốt.

Ngành Giáo dục và Đào tạo Gia Lâm tiếp tục thực hiện mục tiêu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục Việt Nam theo Nghị quyết Đại hội lần XII của Đảng, tập trung thực hiện các nội dung của Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Hà Nội; ngành giáo dục và đào tạo Gia Lâm tiếp tục thực hiện đổi mới toàn diện nhà trường, mở rộng mô hình trường học tiên tiến, hiện đại hội nhập khu vực và thế giới; củng cố kết quả phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi; tiếp tục triển khai thực hiện Đề án Phổ cập và nâng cao năng lực sử dụng tiếng Anh cho học sinh tiểu học. Quy mô giáo dục của huyện được thể hiện ở bảng số liệu sau:

Bảng 1. Quy mô Giáo dục của huyện Gia Lâm

Stt	Bậc học, cấp học	Số Trường	Số trường chuẩn Quốc gia	Số lớp	Số trẻ, học sinh, học viên	Số CBGV, nhân viên
1	Mầm non	27	15	324	12960	1161
2	Tiểu học	28	15	528	22176	1204
3	THCS	24	14	480	19200	1032
4	THPT	8	3	176	6864	344
5	TTGDTX	1	0	12	480	43
Tổng		88	47	1520	61680	3784

(Nguồn: Phòng GD và ĐT huyện Gia Lâm, năm 2022 - 2023)

Công tác xã hội hóa giáo dục, khuyến học khuyến tài, xây dựng xã hội học tập, phong trào thi đua, các cuộc vận động trong ngành được tổ chức tốt và đạt nhiều thành tích. Ngành GD và ĐT huyện Gia Lâm được UBND Thành phố tặng cờ thi đua xuất sắc năm 2019.

2.2. Thực trạng lập kế hoạch giáo dục thể chất ở trường tiểu học huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội theo hướng chuẩn hóa

Bảng 2.1: Thực trạng lập kế hoạch giáo dục thể chất ở trường tiểu học theo hướng chuẩn hóa

TT	Lập kế hoạch	Mức độ thực hiện								$\bar{X}$	Thứ bậc
		Yếu		Trung bình		Khá		Tốt			
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%		
1	Xác định điểm mạnh, điểm yếu về hoạt động giáo dục thể chất trong nhà trường	34	38.2	13	14.1	39	43.2	4	4.5	2.14	3
2	Xác định mục tiêu, yêu cầu của hoạt động giáo dục thể chất	24	26.8	9	10.5	32	35	25	27.7	2.64	1
3	Xây dựng nội dung, chương trình, hình thức, phương pháp hoạt động giáo dục thể chất ở trường tiểu học	33	36.8	23	25.9	25	27.3	9	10	2.1	4
4	Xác định hệ thống công việc với quỹ thời gian cụ thể thực hiện hoạt động giáo dục thể chất	41	45.5	15	16.8	32	35	2	2.7	1.95	5
5	Xác định các nguồn lực cần huy động cho hoạt động giáo dục thể chất	31	34.1	17	19.1	35	39.1	7	7.7	2.2	2
6	Thường xuyên kiểm tra tính hợp lý và khả thi của kế hoạch và điều chỉnh kế hoạch cho phù hợp	33	36.4	18	20.5	20	21.8	9	9.5	1.81	6

Kết quả khảo sát cho thấy, lập kế hoạch tổ chức hoạt động Giáo dục thể chất cho học sinh tiểu học được đánh giá với trị TB từ $1.81 < \bar{X} < 2.64$ ở mức độ trung bình khá (Min=1; Max=4). Cụ thể như sau: tuy nhiên mức độ hiệu quả từng nội dung được đánh giá mức độ khác nhau:

Kết quả khảo sát tác giả thấy nội dung được nhà

trường thực hiện có hiệu quả nhất là “*Xây dựng mục tiêu, yêu cầu của Giáo dục thể chất*” có điểm trung bình $\bar{X} = 2.64$. Một trong những nội dung của quản lý mục tiêu cần vạch ra được yêu cầu, mục tiêu thực hiện. Xếp thứ 2 với điểm trung bình $\bar{X} = 2.20$ là nội dung “Xác định các nguồn lực cần huy động cho Giáo dục thể chất”. Bên cạnh đó, một số nội dung chưa được chú trọng như: “*Thường xuyên kiểm tra tính hợp lý và khả thi của kế hoạch và điều chỉnh kế hoạch cho phù hợp; Xác định hệ thống công việc với quỹ thời gian cụ thể thực hiện Giáo dục thể chất*”.

Qua ý kiến chia sẻ của tổ trưởng chuyên môn trường Tiểu học Cao Bá Quát cho biết: “Hiện nay nhà trường chưa có kế hoạch cụ thể cho từng tháng, tuần và cho từng điểm trường, chỉ có kế hoạch chung theo năm theo sự chỉ đạo của Phòng Giáo dục và Đào tạo và đã được ký duyệt. Kế hoạch phối hợp được nhà trường thực hiện ngay từ đầu năm học với nhiệm vụ chính là dạy để thi tốt nghiệp và thi đại học, nhiều trường chưa xây dựng thành chương trình cụ thể và có qui chế phối hợp nên hiệu quả còn thấp, nguyên nhân do công tác tham mưu, công tác dân vận còn hạn chế”.

Trong đó, theo ý kiến của cô N.P.L, Trường Tiểu học Yên Viên cho biết: “Công tác hoàn thiện cơ sở vật chất, không gian trường lớp, nhà trường chưa chủ động được (do nguồn kinh phí cấp cho xây dựng thấp, chủ yếu chỉ sửa chữa nhỏ), nên kế hoạch và lộ trình không thực hiện được. Công tác bồi dưỡng giáo viên chưa có chiều sâu, nhiều trường không phân loại đối tượng giáo viên, không có cốt cán để làm nhân tố bồi dưỡng. Giáo viên với học sinh bằng trách nhiệm và sự tâm huyết với nghề, còn thiếu tính khoa học về diễn biến tâm lý lứa tuổi, đa phần giáo viên chưa đầu tư, nghiên cứu cho hoạt động này”.

Công tác thi đua chậm đổi mới, chưa đáp ứng với những yêu cầu hiện nay về các nội dung mới, đánh giá còn theo cảm tính, kinh nghiệm, chung chung. Các hoạt động phong trào còn nhiều hạn chế, tổ chức khuôn mẫu, máy móc thiếu tính sáng tạo, nhiều giáo viên chỉ biết đơn thuần giảng dạy, thiếu quan tâm thực tế.

Một nội dung quan trọng trong việc xác định tính hiệu quả, tính khả thi của việc lập kế hoạch tổ chức hoạt động Giáo dục thể chất của học sinh tiểu học, đó chính là chú ý tìm hiểu nhu cầu của giáo viên. Thực tế là khi xây dựng kế hoạch Giáo dục thể chất cho học sinh tiểu học, Nhà trường chủ yếu dựa vào kế hoạch của cấp trên (Sở Giáo dục và Đào tạo) và cơ bản dựa vào kế hoạch của nhà trường ở các năm trước, mà chưa chú ý tìm hiểu nhu cầu, mong đợi

của các đối tượng liên quan đến việc xây dựng kế hoạch đó đã phù hợp với điều kiện của nhà trường hay chưa.

Kết quả khảo sát cho thấy, mặc dù phần lớn cán bộ, giáo viên nắm vững kiến thức về vai trò việc lập kế hoạch Giáo dục thể chất cho học sinh tiểu học nhưng trong quá trình thiết kế hay tổ chức thực hiện các hoạt động hay xác định nguồn lực còn còn tỏ ra lúng túng...Đặc biệt là xây dựng tiêu chí, thang bậc kiểm tra đánh giá mục tiêu, tích cực chủ động của mỗi đối tượng tham gia giáo dục có phần hạn chế hơn đồng thời các công việc quyết định hiệu quả của mục tiêu quản lý như xác định hệ thống công việc với quỹ thời gian cụ thể thực hiện; xác định các nguồn lực cần huy động cho Giáo dục thể chất cho học sinh tiểu học; việc kiểm tra tính hợp lý và khả thi của kế hoạch và điều chỉnh kế hoạch cho phù hợp chỉ thực hiện mức độ trung bình yếu.

3. Kết luận

Thực trạng quản lý hoạt động Giáo dục thể chất cho học sinh ở trường tiểu học huyện Gia Lâm, Thành phố Hà Nội về các yếu tố cốt lõi như lập kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo thực hiện và kiểm tra, đánh giá và huy động các nguồn lực. Kết quả khảo sát cũng đã đánh giá được những mặt ưu điểm Giáo dục thể chất cho học sinh và bên cạnh đó cũng chỉ ra những mặt còn hạn chế như năng lực tổ chức các hoạt động Giáo dục thể chất; hoạt động kiểm tra, đánh giá; hệ thống cơ sở vật chất phục vụ cho việc giảng dạy và học tập môn thể dục nói chung và phục vụ cho các hoạt động thể thao trong các nhà trường còn thiếu; Nội dung dạy học, Giáo dục thể chất phân bố chưa còn hợp lý và nội dung còn nghèo nàn, đơn điệu, chưa đáp ứng được nhu cầu, sở thích của học sinh.

Tài liệu tham khảo

1. Ban chấp hành Trung ương Đảng (2013), Nghị quyết về “Đổi mới căn bản, toàn diện GD&ĐT, đáp ứng yêu cầu CNH-hoạt độngH trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập quốc tế”, Số: 29-NQ/TW, NXB Chính trị.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông môn Giáo dục thể chất, Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo*
3. Bộ Giáo dục & Đào tạo (2020), *Thông tư số 27/TT- BGDĐT, ngày 04 tháng 9 năm 2020 Ban hành Quy định đánh giá học sinh tiểu học*
4. Bộ Giáo dục & Đào tạo (2020), *Thông tư 28/2020/TT-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc ban hành Điều lệ Trường tiểu học*